

2020/2532(RSP)

21.2.2020

NACRT PRIJEDLOGA REZOLUCIJE

podnesenog nakon pitanja za usmeni odgovor B9-0000/2020

u skladu s člankom 136. stavkom 5. Poslovnika

o strategiji EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama
(2020/2532(RSP))

Lídia Pereira
Marek Paweł Balt
Fredrick Federley
Simona Baldassarre
Pär Holmgren
Alexandr Vondra
Petros Kokkalis

u ime Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

B9-0000/2020

**Rezolucija Europskog parlamenta o strategiji EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama
(2020/2532(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) i Protokol iz Kyota uz tu konvenciju,
- uzimajući u obzir sporazum potpisan 12. prosinca 2015. na 21. sastanku Konferencije stranaka UNFCCC-a održanoj u Parizu (Pariški sporazum),
- uzimajući u obzir strateški dokument EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama iz travnja 2013. i prateći radni dokument službi,
- uzimajući u obzir izvješće o provedbi strategije EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama koje je Komisija 12. studenog 2018. uputila Europskom parlamentu i Vijeću,
- uzimajući u obzir izvješće UNEP-a o odstupanjima u prilagodbi za 2018.;
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)640),
- uzimajući u obzir posebno izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (engl. *Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC*) o globalnom zagrijavanju od 1,5 °C, njegovo peto izvješće o procjeni (AR5) i objedinjeno izvješće o toj temi, posebno izvješće o klimatskim promjenama i tlu te posebno izvješće o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena,
- uzimajući u obzir vodeće izvješće o prilagodbi klimatskim promjenama iz 2019. koje je sastavila Globalna komisija za prilagodbu,
- uzimajući u obzir Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i ciljeve održivog razvoja,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 9. siječnja 2020. o 15. sastanku Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 28. studenoga 2019. o klimatskoj i okolišnoj krizi,
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš o klimatskim promjenama, učincima i ranjivosti u Europi iz 2016.,

- uzimajući u obzir procjenu pokazatelja Europske agencije za okoliš naslovljenu „Gospodarski gubici prouzročeni ekstremnim klimatskim promjenama u Europi” od 2. travnja 2019.,
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš od 4. rujna 2019. naslovljeno „Prilagodba na klimatske promjene u poljoprivrednom sektoru u Europi”,
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš od 4. prosinca 2019. naslovljeno „Europski okoliš – stanje i izgledi 2020.: Znanje za prijelaz na održivu Europu”,
- uzimajući u obzir okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa iz 2015. ,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 8. rujna 2015. o mjerama poduzetima u vezi s europskom građanskom inicijativom *Right2Water* (Pravo na vodu),
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda iz 2018. naslovljeno „Borba protiv dezertifikacije u EU-u: sve veća prijetnja u pogledu koje je potrebno djelovati odlučnije”,
- uzimajući u obzir pitanje Komisiji o strategiji EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama (O-000000/2020 – B9-0000/2020),
- uzimajući u obzir članak 136. stavak 5. i članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
- A. budući da se klima u svijetu i u Europi i dalje mijenja te da postoje dodatni dokazi da će klimatske promjene u budućnosti dovesti do jačanja ekstremnih klimatskih pojava u mnogim regijama EU-a;
- B. budući da zabilježene klimatske promjene već imaju dalekosežne posljedice za ekosustave, gospodarske sektore i zdravlje ljudi;
- C. budući da klimatske promjene različito utječu na različite regije i sektore u EU-u;
- D. budući da su vodni sektor, poljoprivreda, šumarstvo i biološka raznolikost usko povezani međusobno, ali i s promjenjivim modelima korištenja tla i promjenama u stanovništvu; budući da posljedice klimatskih promjena u drugim dijelovima svijeta mogu utjecati na EU kroz trgovinu, međunarodne financijske tokove, migracije i sigurnost;
- E. budući da se očekuje da će predviđeni troškovi nastali zbog štete prouzročene klimatskim promjenama biti visoki, čak i uz provedbu Pariškog sporazuma;
- F. budući da se klimatske promjene i njihove posljedice mogu znatno smanjiti ambicioznom globalnom politikom ublažavanja sukladnom s ciljem ublažavanja klimatskih promjena iz Pariškog sporazuma; budući da trenutačne obveze u pogledu smanjenja emisija neće doprinijeti ostvarenju ciljeva Pariškog sporazuma, nego bi trebale rezultirati globalnim zagrijavanjem temperature iznad 3 °C u odnosu na predindustrijske razine;

- G. budući da je prilagodba klimatskim promjenama nužna kako bi se preduhitrile štetne posljedice klimatskih promjena te spriječili ili smanjili kratkoročni i dugoročni rizici od klimatskih promjena;

Opće napomene

1. ističe da je prilagodba potrebna kako bi sve zemlje mogle maksimalno smanjiti negativne posljedice i u potpunosti iskoristiti prilike za rast otporan na klimu i održiv razvoj; u tom kontekstu naglašava svoju čvrstu predanost globalnom cilju prilagodbe kako je definiran Pariškim sporazumom;
2. poziva da se naglasak nanovo stavi na prilagodbu; stoga pozdravlja činjenicu da će Komisija predstaviti novu strategiju i smatra da je to prilika da se pokaže globalno vodstvo EU-a u području prilagodbe; smatra da bi nova strategija trebala biti sastavni dio europskog zelenog plana s ciljem izgradnje otporne Europe s visokom sposobnošću prilagodbe koja joj omogućuje radikalnu preobrazbu u smislu poticanja gospodarskog rasta, jamčenja sigurnosti opskrbe vodom i hranom, okretanja čistim izvorima energije te jamčenja klimatske i socijalne pravde;
3. pozdravlja Komisijinu ocjenu aktualne strategije EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama provedenu u studenom 2018. i prima na znanje njezin zaključak da nisu u potpunosti ispunjeni sveobuhvatni ciljevi te strategije, no da je ostvaren napredak u pogledu svih njezinih pojedinačnih mjera;
4. napominje da bi se moglo učiniti više kako bi se prilagodba integrirala u infrastrukturu te poziva na učinkovitu provjeru javne infrastrukture i drugih ulaganja u odnosu na klimatske promjene;
5. žali što strategija iz 2013. nije na odgovarajući način odgovorila na hitnost provedbe mjera prilagodbe; poziva na snažnije upravljanje novom strategijom, učestaliji postupak revizije te jasne ciljeve i pokazatelje za mjerenje napretka u njezinoj provedbi;
6. također primjećuje da je napredak u pogledu broja lokalnih strategija prilagodbe slabiji od očekivanog i da postoje razlike među državama članicama; poziva Komisiju da učini sve što je potrebno kako bi unatoč tim razlikama sve regije EU-a bile spremne suočiti se s posljedicama klimatskih promjena prilagodbom; u tom kontekstu prepoznaje vrijednost Sporazuma gradonačelnika, koji je doveo do pojačane suradnje u prilagodbi na lokalnoj razini;
7. naglašava važnost daljnjeg promicanja prilagodbe klimatskim promjenama u regijama i gradovima u novoj strategiji, primjerice promicanjem zakonodavnih okvira koji zahtijevaju odgovarajuće strategije prilagodbe i na tim razinama;
8. u svjetlu tijesne veze između ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe na njih, podsjeća na važnost ublažavanja jer se posljedice klimatskih promjena i naponi potrebni za prilagodbu razlikuju ovisno o porastu globalne temperature;

Prirodna rješenja i zelena infrastruktura

9. podsjeća da klimatske promjene i njihovi posljedice utječu na ljude, ali i na bioraznolikost

te morske i kopnene ekosustave te da su prema ključnom izvješću IPBES-a klimatske promjene jedan od izravnih pokretača gubitka biološke raznolikosti;

10. naglašava važnost primjene održivih prirodnih rješenja za prilagodbu te očuvanja i obnove ekosustava koji istodobno mogu doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena, zaštiti biološke raznolikosti i borbi protiv onečišćenja; poziva da se u novu strategiju uključe ambiciozni planovi za intenzivniju primjenu tih rješenja;
11. podsjeća na potencijal šuma i drveća u prilagodbi klimatskim promjenama i pružanju usluga ekosustava jer, na primjer, drveće u gradskim područjima uz druge koristi kao što je poboljšanje kvalitete zraka može neutralizirati ekstremne temperature; poziva na pojačanu sadnju drveća u gradovima i integrirani odgovor na šumske požare kako bi se europske šume zaštitile od uništenja zbog ekstremnih klimatskih pojava;
12. prepoznaje ulogu oceana u prilagodbi klimatskim promjenama i naglašava potrebu za promicanjem zdravih i otpornih mora i oceana;
13. podupire inicijative i razvoj gradskih strategija za iskorištavanje potencijala krovova i druge infrastrukture kao što su gradski vrtovi, zeleni krovovi, hladni pločnici ili druge mjere koje mogu doprinijeti hlađenju, zadržavanju vode i proizvodnji hrane i istodobno smanjiti onečišćenja zraka, poboljšati kvalitetu života u gradovima i zaštititi biološku raznolikost, uključujući oprašivače; smatra da infrastruktura poput cesta, željezničkih pruga, električnih sustava i sl. mora biti otporna na klimatske promjene;
14. poziva na bolje upravljanje vodama, uključujući stvaranje održive odvodnje i mjere prirodnog zadržavanja vode kako bi se pomoglo kod umjerenih poplava i suša;

Mjere prilagodbe i usklađenost

15. naglašava da je u sve relevantne politike EU-a, kao što su poljoprivreda, pomorstvo i ribarstvo, potrebno uključiti prilagodbu klimatskim promjenama;
16. poziva na usklađenost nove strategije s globalnim djelovanjem i sporazumima, kao što su Pariški sporazum, ciljevi održivog razvoja i Konvencija o biološkoj raznolikosti; traži od Komisije da u novoj strategiji utvrdi mjere kojima se promiče i olakšava prilagodba izvan EU-a;
17. poziva Komisiju da se na odgovarajući način uhvati u koštac s problemom dezertifikacije i degradacije zemljišta te da razvije metodologiju i pokazatelje za procjenu njihova opsega; poziva na izdvajanje dostatnih financijskih sredstava za borbu protiv dezertifikacije i degradacije zemljišta;

Financiranje

18. poziva na povećanje sredstava na svim razinama upravljanja i na mobilizaciju javnih i privatnih ulaganja u prilagodbu; podsjeća na stajalište Parlamenta u skladu s kojim se klimatska pitanja trebaju uključiti u sljedeći VFO za razdoblje 2027. – 2021. na najmanje 25 % rashoda, a 30 % što je prije moguće, a najkasnije do 2027., što bi trebalo doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama; poziva da se otpornost na klimatske promjene učini ključnim kriterijem u okviru cjelokupnog relevantnog

financiranja sredstvima EU-a; smatra da bi Europska investicijska banka kao klimatska banka trebala financirati i mjere za prilagodbu klimatskim promjenama;

19. žali zbog toga što se u metodologiji EU-a za praćenje financiranja mjera protiv klimatskih promjena ne pravi razlika između ublažavanja i prilagodbe;
20. prepoznaje da prilagodba ima svoju cijenu; međutim, inzistira na važnosti tih ulaganja jer, osim što se njima spašavaju životi i štiti okoliš, preventivne mjere mogu biti isplativije; naglašava načelo prevencije i poziva Komisiju da razvije pristupe kojima bi se zajamčilo da se troškovi nastali zbog nepoduzimanja mjera prilagodbe ne prenose na širu javnost;

Podizanje razine osviještenosti, znanje o prilagodbi i istraživanje u području prilagodbe

21. ističe važnost podizanja razine osviještenosti o posljedicama klimatskih promjena, između ostalog za zdravlje, i o prednostima prilagodbe, među donositeljima odluka, ali i kroz obrazovne aktivnosti u svim fazama života;
22. poziva na popunjavanje postojećih praznina u znanju kako bi se osiguralo donošenje informiranih odluka daljnjim razvojem alata kao što su Climate-ADAPT i EIT Climate-KIC;
23. naglašava važnost podupiranja istraživanja o prilagodbi klimatskim promjenama, prirodnim rješenjima, zelenim tehnologijama i drugim rješenjima koja mogu pomoći u borbi protiv klimatskih promjena i ekstremnih vremenskih pojava;

Rano upozoravanje i žuran odgovor

24. poziva da se u novoj strategiji stavi veći naglasak na sprečavanje krize i planiranje pripravnosti, upravljanje i odgovor na katastrofe;
25. potiče države članice da razviju odgovarajuće planove za žuran odgovor u slučaju klimatskih katastrofa kao što su toplinski valovi, poplave i suša;
26. zahtijeva od lokalnih vlasti da uspostave [sustave ranog upozoravanja](#) i pripreme odgovarajuće alate za odgovor na ekstremne vremenske pojave;

o
o o

27. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Europskoj komisiji.